

šibenski list

GAM SOCIJALISTICKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA SIBENIK

BROJ 445 — GOD. X

SIBENIK, 29. OŽUJKA 1961.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Usvojen društveni plan i budžet kotara za 1961. Najveći nivo proizvodnje u industriji i saobraćaju

Sjednici NO kotara prisustvovali dr. Ivan Ribar i Ivo Družić

Sjednici Narodnog odbora kotara, koja je održana u prošli goveda i merinaciju ovaca. Za petak, prisustvovali su pored ostalih i poslanici Savezne narodno-poljoprivredne te takoder rečeno, ne skupštine dr. Ivan Ribar i Ivo Družić. Uvodenje obrazloženje o da u ovoj planskoj godini treba prijedlogu društvenog plana i budžeta za 1961. godinu da je nastojati da se efikasnije koriste Božo Radić, predsjednik Narodnog odbora kotara Sibenik. On je između ostalog rekao, da je kretanje privrede u protekloj godini bilo veoma povoljno. To se očitovalo u jakom proširenju privredne djelatnosti u svim oblastima, a posebno u industriji, saobraćaju i robnom prometu.

Stopa porasta u 1960. u odnosu djetalnosti iznosi je 4,097 milijuna u odnosu na prošlu godinu iznosi 23,3 kod juna dinara, što u odnosu na društvenog brutto produkta, a 27 1959. godinu predstavlja povećanje kod narodnog dohotka, što je po redu od 74,2 posto. Postignuto je voljnije od stope u nacionalnim i znatno povećanje usluga u saobraćaju, kao rezultat povećanja ko povoljan razvoj rezultira iz prijevoznih kapaciteta, osobito u uloženih investicijama u prethodnim komercijalnim opština. U prošloj godini porasli su robuske sirovina i proizvodnje bni fondovi i kupovna moć stanovništva. Maloprodajni promet na području opštine električnom energijom i aktivnije mobilizacije proizvodnih rezervi u privrednim organizacijama uslijed stigmatizacijama instrumenata u raspolaganje poljoprivrednim organizacijama. Potrebno je objedinjavanje svih raspolaživih sredstava zadržati na području jedne komune.

S obzirom na važnost razvoja turističko-jugoslavenske privrede, pristupilo se izradi detaljnog programa za unapređenje ovog područja, prema kome se u prvoj fazi rada predviđa izgradnja objekata na dijelu obale od Tribunja do Rogoznice.

U prijedlogu budžeta za 1961. godinu došla su do izražaja načela raspodjele sredstava po političko teritorijalnim jedinicama. Nastojalo se budžet kotara svestri na najmanju mjeru, tako da se na račun prihoda kotarskog budžeta pomogne nerazvijenim općinama. Pored redovnih dotacija od 118,6 milijuna dinara, utvrđena je dopunska dotacija od još 104,4 milijuna dinara radi ublažavanja finansijske situacije pojedinih komuna.

Porast ugostiteljskog prometa je u disproporciji sa porastom turističkog prometa i to stanje pokazuje da je ugostiteljstvo »usko grlo« u dalnjem razvoju turizma na kotaru, a isto tako i u podmirenju lokalnih potreba.

Polažeći od dostignutog nivoa proizvodnje, prometa i usluga, predviđa se da će društveni broj produkt u 1961. godini porasti za 9,9 posto, a narodni dohodak za 8,1 posto. Narodni dohodak će, naime, u ovoj godini po jednom stanovniku doći iznos od 102 tisuće dinara, što je još uvek ispod jugoslavenskog i republičkog prosjeka.

Ukupno predviđene investicije iznose 7,533 milijuna dinara, od čega u oblasti industrije u prvom redu za dovršenje započetih objekata i rekonstrukcije i proširenja postojećih. Tvorница u Lovozovcu predviđa nastavak rada na rekonstrukciji pogona elektroindustrije i gline. Tvorница elektroindustrije i ferolegura nastaviti će prekinutu izgradnju novih objekata, a TLM »Boris Kidrič« pri-

stupiti će rekonstrukciji i proširenju valjaonice lima i presaonice, izgradnji objekata za pretaljivanje aluminijskih otpadaka i kojima se govori o potrebi poslužne konstrukcije. Tvorница vijaka u Kninu zaključila je već zajam za nabavku novih mašina za uklanjanje uskih grla u proizvodnji, a na području Knina nalaze se izgradnji novi kapaciteti za proizvodnju gradevinskog materijala. Među novim objektima predviđa se izgradnja Tvornice dekorativnih ploča u Šibeniku i ma jer će se na taj način, a ne zahtijevima za podizanje velikih industrijskih objekata, riješiti problem zaposlenosti viška radnika i povećanja prihoda komune i stanovništva.

U vezi s izlaganjem Stipe Morića na ovoj sastanku je rečeno da je poljoprivreda na tom području zaista, ali uz bolje djelovanje subjektivnih snaza moglo je mnogo više učiniti. Cinjenica je, nastavio je on, da su nezdravi međusobni odnosi, načelo u Poljoprivrednoj zadruzi Štankovići i stalnog iščekivanja da će netko drugi rješavati posjećujuće probleme na tom području, doveli do stanja, koje vodi ikvidaciji zadruge.

Poljoprivrednu proizvodnju prima njegovom mišljenju, treba povezati sa potrebama i organizacijom snabdijevanja tržista i razvoju te grane privrede treba smjelije ići na povećanje privreda primjenom suvremenih agrotehničkih mjera. SMILJAN RELJIC, narodni zastupnik iz Drniša rekao je da su neki od odbornika postavljali samo zahtjeve za dobivanje što više investicionih sredstava, a nije se uopće osmislili na razmatranje objektivnih mogućnosti i stanje prihoda.

IVO DRUŽIĆ, poslanik u Savjetnoj narodnoj skupštini je rekao da je već kao član Kotarske

SSRN i kadrovi

Plenarnom sastanku kadrovskih komisija Kotarskog komiteta SK, Kotarskog odbora SSRN i Narodnog odbora kotara, koji je održan u prošlu subotu, također su prisustvovali Ivo Družić, sekretar Kotarskog komiteta SK, Miro Kuhač, predsjednik Kotarskog odbora SSRN i Milan Beslač iz aparata CK SKJ.

Obrazlažući značaj ovog sastanka, drug Ivo Družić je rekao da je njegovo sazivanje uslijedilo nakon jednog avjetovanja i CK SKH i nakon razmatranja kadrovskih problema na našem području na jednom plenumu Kotarskog komiteta SK održanom u krajem prošle godine, kojom prilikom su donesene i odgovarajuće preporuke o radu i zadacima u vezi rješavanja kadrovskih problema.

U diskusiji na ovom sastanku bilo je riječi o ulozi kadrovskih komisija u raznim forumima i privrednim organizacijama i njihovoj međusobnoj suradnji. Naglašeno je da se danas kadrovska politika ne može voditi iz jednog centra, već je ona postala neophodna za sve privredne i društveno-političke institucije. U vezi s tim je rečeno, da je rad kadrovskih komisija i kadrovskih službi, naročito u privrednim organizacijama danas neobično važan ne samo s aspekta izobrazbe kadrova nego i sa stanovišta una-predanja proizvodnje uopće.

Miro Kuhač je naglasio, da je Komisija za kadrove pri Kotarskom odboru SSRN tek nedavno osnovana i ona je na sebe u novim uslovima preuzeila brigu oko vodenja politike na rješavanju kadrovskih problema u organizacijama SSRN, drugim društveno-političkim organizacijama i u privrednim i javnim institucijama uopće. Prema njegovom izlaganju, školovanje, stručno obučavanje i specijalizacija kadrova zahvatila je već široki zamah, ali način na koji se to provodi još je uvijek usko praktičistički, na nižim oblicima i nedostaje naučno metodološkog rada i studija u planiranju i školovanju potrebnih kadrova. Sa tog stanovišta, pored ostalog, najzabiljnije se postavlja problem školovanja lica za kadrovske službe u privredi, a i za društveno - političke organizacije.

Naglašeno je, da praksi u primjeni kadrovske politike treba promatrati sa stanovišta općih promjena do kojih je doveo razvoj u našem privrednom i društveno - političkom životu. Međutim, radnički savjeti i drugi društveni organi na našem području nisu se još uvijek dovoljno angažirali u vodenju kadrovske politike. Konstatirano je da je na ni jednom sastanku tih foruma nije prorđena rezolucija o kadrovima, koju je u prošloj godini donijela Savjetna narodna skupština. Međutim, nemo mogu se negirati postignuti rezultati, kako na organizaciji čitavog niza tečajeva za sticanje kvalifikacija, večernjih škola i kurseva, stipendiranja i specijalizacija. U tom su glavnu ulogu odigrali radnička sveučilišta, naročito ona u Šibeniku, Drnišu i Kninu.

S obzirom na raznovrsnost i širinu problema na području kadrovske politike, zaključeno je da se prošri sastav Komisije za kadrove Kotarskog odbora SSRN. Socijalistički savez bi prema jednom od zaključaka treba da se društveno političkog stanovišta prati rad organa na rješavanju problema kadrova, da analizira taj rad i pruža odgovarajućim organima konkretnu pomoć u raznim vidovima. Osnova aktivnosti na rješavanju ovih problema, rečeno je na kraju ovog sastanka, nalazi se u komunama i u vezi s tim treba uporno raditi na osposobljavanju organa nadležnih za kadrove. (D.)

Diskusiјa

U diskusiji o prijedlogu Društvenog plana i budžeta učestvovali su mnogi odbornici i glavnici rasprave vodila se oko raspodjele sredstava i pomoći privredno nerazvijenim općinama.

STIPE MORIĆ, odbornik iz Stankovaca podnio je poseban a-mandman u vezi sa stanjem i problemima na području stankovacke komune i zahtjev da se pri Narodnom odboru kotara osnuje posebna komisija od odbornika i stručnjaka u vezi sa izvršanjem pomoći nerazvijenim općinama.

MIRO KUHAĆ je rekao da su pravilno postavljene primjedbe, izgradnji objekata za pretaljivanje aluminijskih otpadaka i kojima se govori o potrebi poslužne konstrukcije. Tvorница vijaka u Kninu zaključila je već zajam za nabavku novih mašina za uklanjanje uskih grla u proizvodnji, a na području Knina nalaze se izgradnji novi kapaciteti za proizvodnju gradevinskog materijala. Među novim objektima predviđa se izgradnja Tvornice dekorativnih ploča u Šibeniku i ma jer će se na taj način, a ne zahtijevima za podizanje velikih industrijskih objekata, riješiti problem zaposlenosti viška radnika i povećanja prihoda komune i stanovništva.

U vezi s izlaganjem Stipe Morića na ovoj sastanku je rečeno da je poljoprivreda na tom području zaista, ali uz bolje djelovanje subjektivnih snaza moglo je mnogo više učiniti. Cinjenica je, nastavio je on, da su nezdravi međusobni odnosi, načelo u Poljoprivrednoj zadruzi Štankovići i stalnog iščekivanja da će netko drugi rješavati posjećujuće probleme na tom području, doveli do stanja, koje vodi ikvidaciji zadruge.

Kao što je poznato ovom sastanku prethodio je sastanak sa potkomisije, ali se nije moglo učiniti zbog toga što potrebni sastanci i ustanove, koje obavljaju komunalne usluge, nisu počinjeli potpune planove perspektivnog razvoja svoje privredne organizacije.

Na ovom drugom sastanku se mnogo pošlo naprijed. Doduše, date su neke primjedbe i nadopune na planove nekih od zainteresiranih poduzeća. Neku od ovih poduzeća ne samo što nisu počinjeli svoje planove nego nisu našli ni za potrebu da počnu svoje predstavništve na ovaj sastanak.

Ovi planovi navesti što neka od ovih poduzeća kane učiniti, ali pošto to nije baš sasvim sigurno, bit će bolje da se čitači stvar ostavi za kasnije. Ovi planovi trebali bi biti završeni do 15. travnja, jer je dosad više puta sudjelovalo na saveznim radnim akcijama. Brigadišti će

PLANNOV PREMA MOGUĆNOSTIMA

Održan je zajednički kastanak potkomisije za izradu perspektivnog plana unapređenja komunalne službe NO-a Šibenske općine i rukovodilaca poduzeća i ustanova, koja obavljaju komunalne usluge. Raspavljalo se o planovima ovih privrednih organizacija, koje bi moraju izraditi perspektivni planovi komunalne i stambene izgradnje.

Jedino je međutim, uočljivo kod gotovo svih ovih poduzeća, a to je da za ovu godinu u odnosu na proštu planiraju mnogo manje.

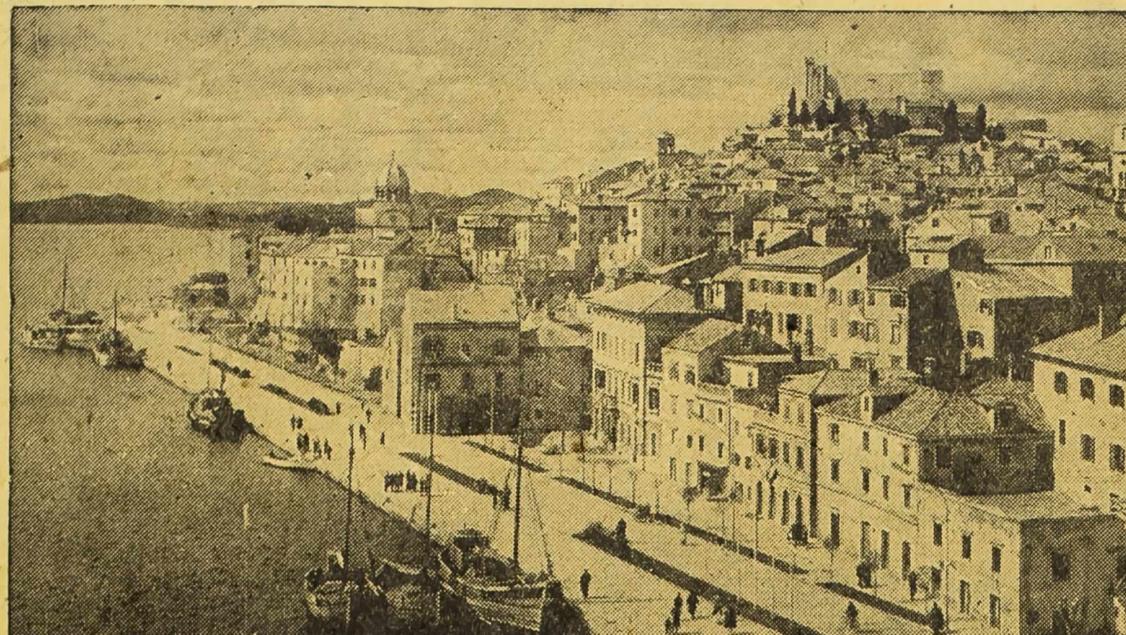
Doduše, kod nekih poduzeća za to pošto je donekle i opravdani razlozi. Za primjer čemo uzeti Vodovod, koji je svoj prvi plan temeljio na očekivanju pomoći od komune i republičkih organa, a koja će po svojim prilicima izostati.

Neka poduzeća kao i da nisu shvatila važnost ovih sastanaka, jer kako se inače može objasnjiti njihovo nedostavljanje sa ni učinilo. Doduše, moglo bi se stancima,

Sa sjednice NO-a kotara. Na slici: dr Ribar, Družić, Jurišić i Strunović

(Nastavak na 2. strani)

Šibenik: Obala

Sindikalna skupština u tvornici glinice i aluminija

Rekonstrukcija i modernizacija - najvažniji zadaci u narednom periodu

Na godišnjoj sindikalnoj konferenciji Tvornice glinice i aluminija pokazalo je veoma korisno i efikasno kako u poboljšanju modernizirati i tečajevi za sticanje na prošlih dana, istaknuta je privredno-tekstna takao i u uvođenju većeg kvalifikacija, zbog čega su vodeće svega važnost i dalekosežnost broja radnika u neposrednoj ulozi dobre pripreme, a i uloženje na ovačištu i dajeći kaptitevi glinice na 10.000 tona godišnje, a elektrolize na 5 tisuća oske jedinice kako bi radnici mogli da se pridruže ovdje. Uvezi s tim istaknuto je, da glij sagledati nedostatke u radu, a Zalaganjem sindikalne područje biti potrebljivo da svaki član da bi se mogao poduzeti nekenice pooblašila se ishrana radnika. Osimako koji rade u posljednjim pojedinacima, jer se ne vredno da pred radnicima Tvornice glinice i aluminija nalazi u provođenju higijensko-tehnika zaštite pri radu mnogo se koder se poklonilo mnogo pažnje. To je bilo olakšano izgradnjom doma kulture, čijim je otvaranjem počelo prikazivanje komisije za privrednu učestvovanju na dnu, naročito je naglavljanju predstava, koje je u prošloj godini posjetilo više od 20 tisuća gledalaca. U posljednje vrijeme reda i njihove uzroke. No i potencijalno prethodnu diskusiju nekih odbornika naglasio u razmatranju Društvenog plana kotara za 1961. godinu treba ići od potreba, ali i mogućnosti, od količine raspoloživih sredstava i veličine izvora. Pomoć nerazvijenim općinama stavljen je pri raspodjeljivanju na prvo mjesto. On je zatim rekao da bi svako demagoško i propagandno istupanje u razmatranju Društvenog plana moglo dovesti do demobilizacije naših ljudi u akcijama na izvršenju planova.

No, u vezi s tim nameće se jedan drugi važan zadatak, a to je da se daljnjim povećanjem kapaciteta glinice na 15 tisuća tona. Rekonstrukcija pretvaračke stanice osnovana je posebna komisija koja je brine o svim sigurnosnim i povećanje kapaciteta elektrolize i glinice pretvoriti u tvornicu u veliko i moderno poduzeće sa redom u 1960. godini bilo je za jakom ekonomskom bazom, što 15 postio više nesretnih slučajeva. Če pored ostalog imati odraza i na radu nego u prethodnoj godini. Uzroke ovome, treba tražiti u prvom redu u nepažnji samih radnika, a i nedovoljnom korištenju zaštitnih sredstava. I broj bojanja je također u porastu. Ovo je nastalo zbog toga što je od početka rekonstrukcije uposleno u poduzeću više od 200 novih radnika, koji nisu bili naročito u odjelu elektrolize. Zbog specifičnosti načina rada u toku prošle godine.

Komesar divizije „Garibaldi Italia“ govori

O svojim utiscima u Jugoslaviji

Prošlog ljeta boravio je u Jugoslaviji, kao gost Saveznog odbora Saveza boraca Jugoslavije, Giuseppe Spampinato, koji je u toku narodnooslobodilačkog rata bio komesar u diviziji „Garibaldi Italia“. Nedavno je u martovskom broju lista „Patria indipendente“, koji izlazi svakih petnaest dana u Rimu, objavio u više na pismu uredništvu svoje utiske o boravku u Jugoslaviji.

U uvođenju svog dopisa biči par smatram nužnim sjetiti se da su tizan NOV Jugoslavije kaže, da četiri godine partizanskog rata je poslije petnaest godina, od tada izbacivanje nacifašističkih inozemaca i svršetka rata tek prošlo je i smrт na čitavom teritoriju te le godine u avgustu imao prilike vazora domijeli sobom uništenje posjetiti Jugoslaviju, naglašavajući istovremeno da se tamo boradova i selu, suhozemne i vojno oko 22 mjeseca u partizanide komunikacije, električne skoj diviziji „Garibaldi Italia“. Na nastavku pisma, zatim kaže: razoren ili uništeno.

Velika je bila moja želja i zanimanje vidjeti stare druge iz džebe od ranije sa onima koje pruža Jugoslavija danas, može se potvrditi da je sada već obnovā prevazidena i taj narod sjajno ide ka ostvarenju jedne napredne i moderne nacije.

I upravo kad je riječ o ovome omože se reći mnogo, ali navesti dje se radi o jednom neefikasnu samo neka od ostvarenja od nom zakonu jer kako je poznato mnogih koja sam video. Poljoprivredno dobro „Kombinat“ kod Beograda koje sačinjava 2500 članova, bonificiralo je i u toku 10 do 12 godina preobrazilo 16.000 ha močvarnog tla. Sada ovo dobro ima 280 traktora, 116 vršalica, hladnjake za konzerviranje svojih proizvoda, mljeveni industriji, 7500 teladi itd. i izprodavnica je u stalnom porastu.

Za vrijeme boravka u Jugoslaviji, G. Spampinato bio je oko petnaest dana gost Općinskog odbora Saveza boraca Šibenik, pa je tom prilikom obišao mnoge šilo, ali volja, vjera u surašnjičku način privukla moju pažnju. Obnova zemlje sa novim ostvarennjima i školsku obuku.

Ali, da bi se mogao ocijeniti u pravim odnosima ogroman način na polju obnove, objekte na Šibenskom i splitskom cu i snaga koju pokazuje ovaj

području i o svojim utiscima piše: „Tvornica aluminijske Kidrić u Šibeniku sagradena je u 1951. godini i započinjava 1300 radnika. U 1955. godini proizveda je 1235 tona aluminijske, u 1959. 11.733 tone, a za 1960. godinu ima u programu proizvesti oko 16.000 tona. Ali rezultati postignuti već u prvom polugodištu daju predviđeni da će se postići produkcija od 20.000 tona. Ova proizvodnja je u većem obimu namjenjena izvozu.“

U Splitu sam posjetio dvije tvornice plastične mase „Jugoplastik“ i „Jugoplastika“, koje su također podignute u 1950. godini i one već danas započinjavaju oko 3200 radnika od čega 1100 žena. Radi se o modernoj industriji koja proizvodi od polufabrikata do finalnih proizvoda. Rukovođeci kada, tehničari i radnici svi su Jugoslaveni.

Smatram da nije svima poznato kako je riješen problem školovanja. Za sve je zakonski obvezno pohađati osmogodišnje školovanje i uslovi za pohađanje visokih škola su široko pogodni svima koji teže učenju. Mora se priznati da je u Italiji također obvezno pohađanje osnovne škole do 14 godina starosti. Ali, ovako je i naša želja, da bivši jugoslavenski borci, naročito zatvorenići i politički internici u fašističkim logorima u Italiji, posjeti Italiju i ovoju moju inicijativu i obavijest trebala bi preuzeti ANPI (Savez antifašista i partizana Italije).

I ovom članku neću se zadružiti na širokoj izgradnji školskih objekata i domova kulture, modernih građevina rađenih u proteklim godinama. Najdublji utisak ostavlja upravo to što se u Jugoslaviji preko čitave serije konkrenih mjeru stvaraju materijalni, moralni i psihički uslovi za masovan kulturno - prostetni razvoj.

Ne mogu reći da se sve rije

CITAOČI i šibenski list

Što je s auto-tečajem?

Kod nas u Šibeniku postoji mislimo da postoje i materijalni noto - klub, koji eto, nije u stanju stiže za takve tečajeve. Mnogi gradovi u zemlji, kao u istaknuto jedan obični problem. Nije u stanju da organizira Split, Dubrovnik i dr. preko čećaj za auto - amater, koji žele tave godine organiziraju tečajevi da nauči upravljati automobili za autopotetu, pa za to tečajevi mogao i Šibenik. Koliko je poznato postoji već broj kandidata (preko 90), a Grabovac Duje i drugovi

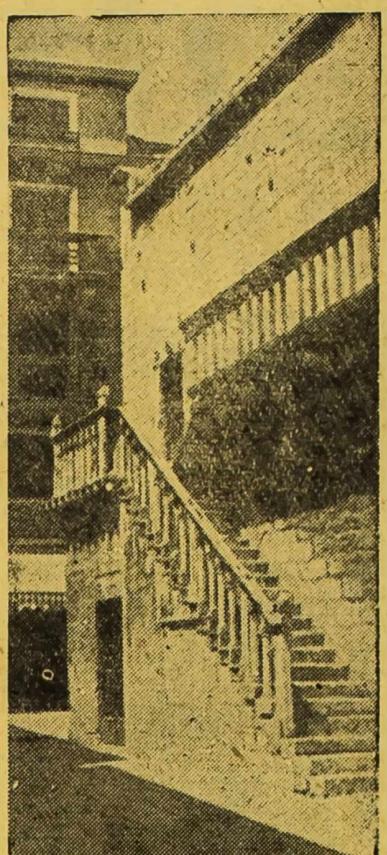
Zašto se slastičarne zatvaraju u 12 sati?

Jedna sasvim obična stvar potukala me je da se javim vašoj redakciji. Velim, stvar je sasvim obična, ali dovoljno značajna da bi se i o njoj moglo pisati. Riječ je naime o tome da se u našem gradu sve slastičarne zatvaraju u 12 sati, bez obzira da li je to radni dan ili praznik. Tako nije u nekim drugim gradovima.

I u našem gradu ima velik broj ljudi koji ne žive kod svoje kuće. Mnogo ih ima. I da se hrane u nekakvima (nisu nimalo dobre) menzama, isto nam je tako jasno. Pa može nam biti jasno i to da ti ljudi zažele da bar nedjeljom pojedu koji kolač, onako

poslije jela. To je normalna stvar. Samo u toj nijihovoj namjeri, prieđi ih činjenica koju smo već gore naveli.

Ne znamo koji su razlozi nagnali poduzeće da se u to vrijeme zatvaraju radnje. No bilo je mirsim da za to nema nekog opravdanja. Pa smo za to ovo i napisali ne bi li netko od odgovornih ovog poduzeća pročitao ovo par dobromarnjernih redaka. P. T.

Usvojen društveni plan i budžet

(Nastavak sa 1. strane) provadanja novih mjera u privredni komisije za privredu učestvovao redi i školstvu, naročito je naglavan primjedbu na Društveni plan, pa je s osvrtom na prethodnu diskusiju nekih odbornika naglašio u razmatranju Društvenog plana kotara za 1961. godinu treba ići od potreba, ali i mogućnosti, od količine raspoloživih sredstava i veličine izvora. Pomoć nerazvijenim općinama stavljen je pri raspodjeljivanju na prvo mjesto. On je zatim rekao da bi svako demagoško i propagandno istupanje u razmatranju Društvenog plana moglo dovesti do demobilizacije naših ljudi u akcijama na izvršenju planova.

Na kraju je govorio i poslanik Savezne narodne skupštine dr IVAN RIBAR. S obzirom na situaciju u zadruži u Stankovcima rečeno je, da se je dopremljeno u Blicu. Poslije rata radi na Gimnaziju u Šibeniku, a 1939. diplomiraо je na Filozofском fakultetu u Zagrebu. Od tada pa do 1943. radio je na Gimnaziju u Splitu i Šibeniku. Iste godine odlazi u NOV, gdje obavlja razne dužnosti. 1944. godine je Karlovca izgubio je život. Ante Crvelin, direktor za grabečke klasične gimnazije.

Ante Crvelin rođao se u Tjepiću 1914. godine. Gimnaziju je završio u Šibeniku, a 1939. diplomiraо je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od tada pa do 1943. radio je na Gimnaziju u Splitu i Šibeniku. Iste godine odlazi u NOV, gdje obavlja razne dužnosti. 1944. godine je Karlovca izgubio je život. Ante Crvelin, direktor za grabečke klasične gimnazije.

Na zajedničkoj sjednici obaju

vijeća razriješen je dužnosti potpredsjednika Narodnog odbora kotara Miro Kuhac zgodljivo na novu dužnost, a na njegovom mjestu izabran je Petar Rončević. Na zajedničkoj sjednici obaju

Djelova za privredu kotara i menovan je Mate Jukić, dosadašnji potpredsjednik Narodnog odbora općine Knin, a Mate Lalić, inspektor rada razriješen je dosadašnje dužnosti.

Narodni odbor kotara je na svojoj sjednici potvrdio osnivanje Komisije za komasaciju i

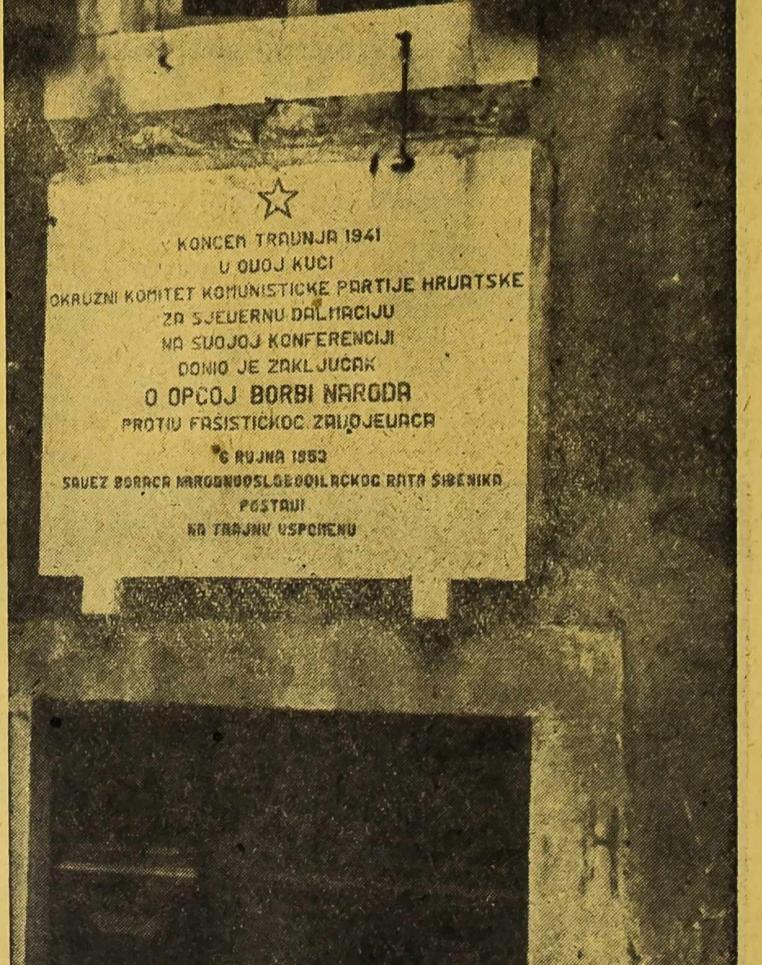
Komisije za popis stanovništva, koji će se izvršiti 31. ovog mjeseca. U Komisiju za umirovljenje po

Uvezi s ukidanjem direktnog početka na relaciju Beograd — Šibenik rečeo je da je to plod ne-

razumijevanja životnih potreba je Miro Kuhač.

T. Dean

Da se ne zaboravi

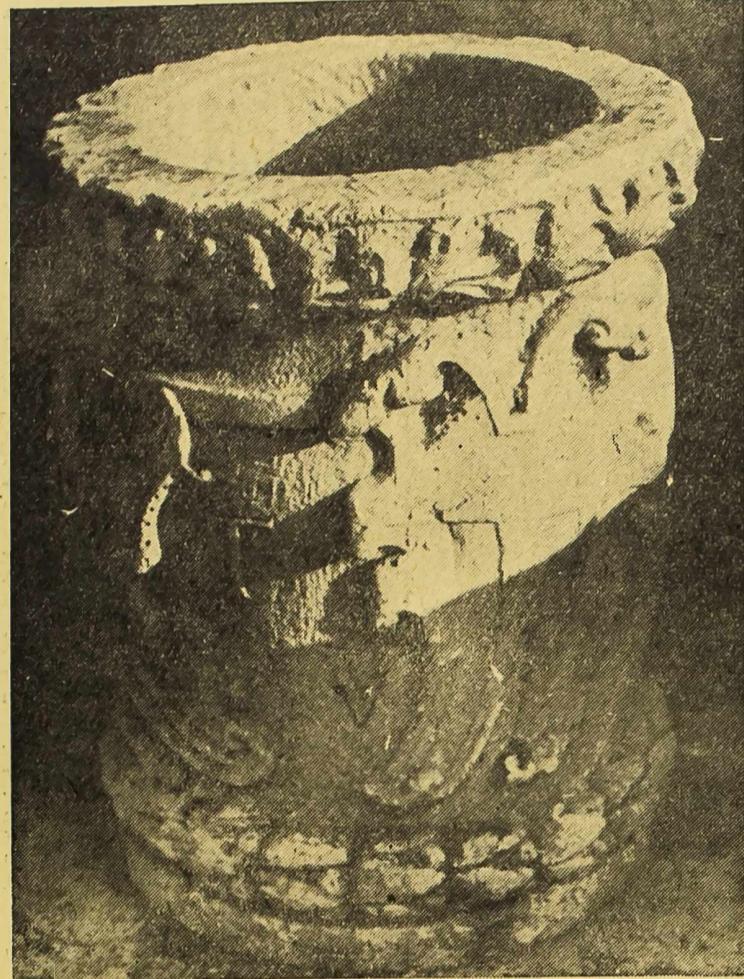
Okupacija Šibenika od strane neprijatelja nije zatekla nespriime organacije ovih područja. Istog mjeseca travnja 1941. god., kada su zavojevačke trupe ušle u naš grad, sastao se u Šibeniku Okružni komitet Komunističke partije Hrvatske za sjevernu Dalmaciju i na svojoj konferenciji donio zaključak o općoj borbi naroda protiv fašističkih zaljevac. Radi sjećanja na taj događaj Savez boraca narodno-oslbdilačkog rata postavio je 6. rujna 1953. godine nad lažnim vratima kuće spomen-ploču.

(J. C.)

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

Historijski spomenici

Vrlo lijepo umjetnički izrađen zdenac, nalazi se u Ulici Jurja Barakovića, u samom dvorištu kuće, u kojoj je stanovačao glasoviti majstor. Vjerovalo se, da ga je on sam i izradio, ali to nije sigurno.

Zdenac ima elemente gotike, kao što je i Juraj Dalmaštinac bio gotičar. Ali, kad se on doselio u ovu kuću, zdenac je već bio izrađen, vjerojatno početkom XV vijeka. Zdenac je bačavastog oblika. Na njegovoj gornjoj strani nalazi se vijenac od lišća, a pri dnu lovorov vijenac. U sredini su dva grba, od kojih jedan s duždevom kapom.

Na zdencu se vide i raštrkana slova S. T. V. P., koja nisu protumačena, kao ni sami grbovi. Čitav je zdenac vrlo skladno izrađen i predstavlja interesantan ostatak jedne arhitekture, koja je obilovala ukrasima. J. Čelar

Program kina u travnju

Pretežni dio aprilijskog repertoara naših kina sastavljen je od američkih filmova. Među njima će sigurno najveći interes pobudit ekranizacija poznatog romana na Irwina Shwawa »Mladi lavočki« u režiji Erwarda Dmytriaka, a se Marlonom Brandom, Montgomeryjem Clifftom, Deanom Martinom i May Britt u glavnim ulogama. Film »Crna orhideja« će također biti interesantan zbog Sophie Loren, čija je gluma u ovom filmu bila naročito zapazljiva. Partner joj je Anthony inn Pažnju gledalaca će privući i ljubavna drama »Divlji vjetar«, u kojoj su protagonisti slavljiva Anna Magnani i Anthony Franciosa, a režira je George Cukor. I »Ljubav Marjorie Morningstar« te također ljubavna priča radeno prema romanu Hermanna Wouka, pisca »Pobune na Cainu«. U njemu ćemo vidjeti u glavnim ulogama Genevu Kellyja, Natalie Wood i Claire Trevor. Tri westerna su ovog put na programu, od kojih dva poznatog režisera Delmara Davesa, koji se posebno specijalizirao za ovaj žanr, a u oba je glavni junak Glenn Ford. To su »Cowboy« i »U 3,10 za Jumu«. Treći je »Nema imena na metku« s Audijem Murhyjem. Djeca će se veseliti ekranizacijom poznate dječje priče »Toma Palčić«, koju će u aprilu imati prilike vidjeti.

Sovjetska produkcija je u ovom mjesecu zastupljena sa tri filma. Vidjet ćemo ekranizaciju I. dijela trilogije Alekseja Tolstoja »Hod po mukama« pod naslovom »Sestre«, zatim zabavni film iz savremenog života »Godine radosti« i film snimljen po noveli Ivana Turgenjeva »Mučni«.

Od talijanskih filmova na program je samo sentimentalna priča »Prozor prema Luna parku« u režiji Luijija Comencinija. Spomenimo ovdje talijansko-jugoslavenski film iz života u jednom logoru za vrijeme rata »Capo«, kojeg je režirao Gino Pucciovic, a igraju Susan Strassberg, Loran Terzieff, Emanuela Riva i Dragomir Felba. Sophiju što se vec ima, a koje se više

NARODNO KAZALIŠTE Malo domaćeg smijeha

»Moj zet direktor«, kazališni komad Veljka Mandića, privukao je publiku na premijeru. Naslov komedije davao je službu da ćemo u teatru te večeri naći ono što želimo — nešto zabavno, bez velikih problema, ali i nešto naše, što nam govori o našem svakidašnjem, par makar nas s posornicom i udarilo... Medutim, nažalost, ono što nam je pružio Veljko Mandić tek su nagovještaji da ima »materijala« koji bi se mogao obraditi u suvremenu komediju, štaviše, i u satiru, ali da Mandić nije došao stigao. Ono što nam je pružio kreće se tek po površini — poneki vic, vulgari, ziranje i šablonizirane karakteristike direktora, nabavljaju, zetova, tasta i sličnih pojava iz poslovog i obiteljskog života, izražene smiješnim poredbama, te nesporazumi gradeni na aluzijama koje izvodi Jovo, Micin muž, u sukobu s Nevenom i Micom.

Uz sve to Mandić je uspio sa svojim Zetom-direktorm raspoložiti publiku, tako da je u jednom momenatu izazvani smijeh bio popraćen i aklamacijom gledalaca na otvorenoj sceni.

Zato ako ovu premijeru pogledamo s tog aspekta, onda vrijeme provedeno u kazalištu nije bilo izgubljeno. Vrijedno je našmijati se, pa makar da u onome što nas nuka na smijeh i nema satire, koju želimo i koju većugo čekamo da se pojavi nadaskama.

Na pozornicu u Šibeniku ovu

je komediju postavio Janko Marinović. Marinović je sazdao »Mog zeta direktora« konvencionalno, nastojeći izvući komičnost na svakom mjestu gdje je autor za to ostavio mogućnosti. Međutim, kako je osnova smiješnog u ovom tekstu u izgovorenim karakterizacijama pojednih likova, redatelj je s time i baratao. Na tome je više usplo nego na izvođenju komičnih situacija koje su u sebi nosile elemente lakrdžije i zapravo hladile topilinu smi-

jeha kojom je komedija počela. Tek skicirani likovi ove komedije, bez nekih specifičnih individualizacija, nisu dali ansmablu velikih mogućnosti za ostvarenja. Tako smo vidjeli na sceni poznate glumice našeg kazališta, ali bez velikih kreacija. Očito bez njihove kritvice, nisu došle do izražaja punе njihove mogućnosti. Ipak igra koju su pružili bila je decentna.

U komadu su nastupili B. Glazeter, A. Regio, J. Jovanović, V.

Lepetić, Z. Lepetić, A. Balin, I. Kuthy i Z. Stefanac.

Inscenacija je bila »obična«. Pano, koji se vidi kroz veliki prozor na donjem zidu pozornice, prikazivao je u najmanju ruku Beograd, a prema oznaci na programu radnja se »dogada u nekom malom gradu«. Scenograf Branko Friganović.

Od četiri premijere domaćih komada izvedenih ove sezone »Moj zet direktor« je prva komedija.

Mi-Ro

Uz izložbu Pere Zlatopera

U sjećanju su nam duhovite motiva na što ukazuju i već poznati interes koji je ova u građanstvu pobudila. Bilo je to početak modernog rata. Od onda nam se Peri više nije javlja i sad nas evo danstvu i godina poziva u latentnu kod svakog koji je intenzivno bavi umjetnošću.

M. J.

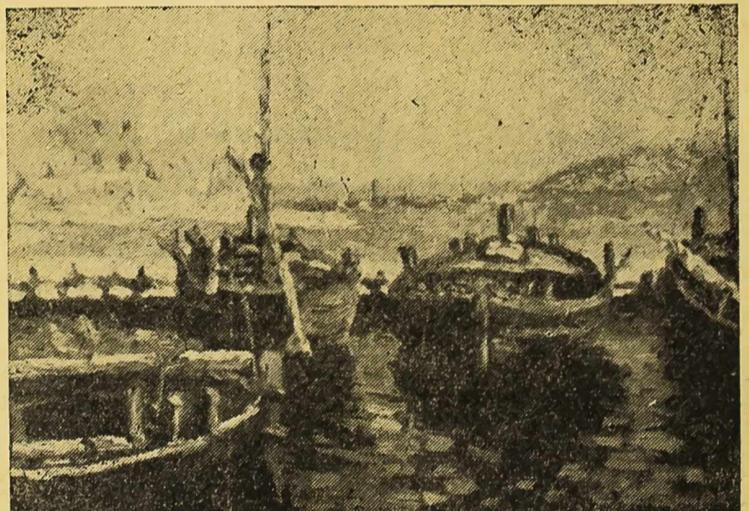
Povodom ove izložbe pomenuvaju se slike površine i detaljne eksponati, način na koji se prezentiraju kvalitetni rezultati.

Obilježi dvoranom slike otkrivamo njegove prve otkrije s kistom i bojom, gdje su jedan likovni seminar za amatera pridonio bi svakako i svoj učestvenom nastojanju da motiv što dio. Ovaj bi se mogao organizovati u obliku nekakove, nazovljene i gotovo fotografiski prenese na platno. U daljinim početku je neskorinno tako, male ličajima želi da se oslobođe krovne akademije, u kojoj bi pogodila za odbacuje kist a prihvata se red osnovnih znanja u crtaju i slikarskog noža — špahle kao slikanju po prirodi, polaznici usredstva za slobodniji tretman i poznavanje raznovrsne slikarske grafičke ehnike i dobivali osnovne informacije o biti i elementima umjetnosti i likovnog izraza.

Tipično amaterski sputan fabulom i detaljom (a što nije bitno ti dvaput sedmično, a program za likovnu kvalitetu), gradi tako da se mogao efikasno ostvariti u slike slični i konično stiže dvije školske godine. Najnužnije je i do nekog cjevorovitog i zaokrenutog rezultata (»Stara tvornica«, »Mrtva priroda s bananama«).

Zaokupljen više nekom turističkom interesantnošću motivata nego rješavanjem nekog likovnog problema, neizbjivo se ponavlja, ali se djelomično i oslobođeno ističući ponegdje inozemstva lokalnih boja a time postiže i živjele sfekte. Sudeći po tome da će u daljem razdoblju, bude li to inostojao, postepeno prići sve likovnije obradi

Našim amaterima u gradu takav bi seminar bio od mnogostruke koristi, jer bi pored učenja i postavljanja i sticanja potrebnih vještina upoznali i neophodne osnove, bez kojih ni pravog amatera ne može biti. A vjerujemo da je ova plemenita ambicija može dobiti interesantnu kod svakog koji se terizma ne može biti.

Motiv iz Jezera (ulje)

Kazališni umjetnici u posjeti školama

Za vrijeme dnevne boravka u Kninu, beogradski glumci Mira Stupica, Divna Đoković, Ljuba Tadić, Miroslav Petrović i Vasa Pantelić, posjetili su učenike osnovne škole i govorili im o svom radu u kazalištu i na filmu.

Učenici gimnazije bili su obrađani posjetom grupe kazališnih radnika. Tom prilikom Severyn Bješić objasnio je dacima mnoge stvari s područja kazališta, filma i televizije.

Ovom prilikom treba istaknuti susret Raša Pavlovića s dascima kninske Gimnazije, članovima dramske sekcije. On ih je uputio kako treba postaviti Nušićovo »Sumnjuju liče« koje ovi mladi kazališni amateri upravo počinju uvježbavati.

Plavović se odazvao pozivu da i reproducirao im je neke od komade iz svog bogatog dramskog repertoara. (m)

Sjednica Savjeta za kulturu NO-akotara

NIJE SVE NI U NOVCU

Analiza stanja kulture s posebnim osvrtom na mјere koje bi trebalo poduzeti za njeno unačarjenje, perspektivno otvaranje nekih novih naučnih institucija, kadrovske probleme — bila su pitanja o kojima se raspravljalo na posljednjoj sjednici Savjeta za kulturu NO-a šibenskog kotara, kojeg je poređen članova ovog savjeta i predsjednika općinskih savjeta za prosvjetu i kulturnu prisustvovanje i predsjednik Kotarskog odbora SSRN Miro Kuhacki.

Prema ocjeni ovog savjetovanja kulturni život na području Šibenskog kotara nije onakav kakav bi trebao ili mogao biti. Istina, materialnih sredstava ne-ma mnogo, njih ni u budućnosti neće biti u izobilju, s time se mora biti na čistu. Pa je u vezi toga izneseno mišljenje da je potrebno do maksimuma iskoristiti ono što se držuveno — političke organizacije nisu učinile sve da se od tih domova učine zbilja do-

puta i na više strana zapostavljaju i ne koristi u onolikoj mjeri kao što se moglo. Uzmimo samo pitanje prostorija, o kojemu je na ovome sastanku bilo dosta govora. Velik broj prisutnih iznosio je da za bolji i intenzivniji kulturni život nedostaje upravo toga, što je donekle istina. Kada se o ovome govoriti, onda se u prvom redu pomislja na ono nekoliko domova kulture, koji postoje na području našeg kotara, postoje ali koje se iz ovog ili onog razloga ne koristi. Ima slučajeva, recimo, da se u takvim domovima nalaze smještena sklađišta pojedinih zadruga, a omladina nema gdje da izvede neku priredbu. Pa onda u čemu je stvar? Jednostavno što se činjenice pokazuju da nešto nije u redu. A nije u redu to što bez razlike sve društveno — političke organizacije nisu učinile sve da se od tih domova učine zbilja do-

movi kulture. Dakle nedostajalo je samoinicijative.

Doduše u svim mjestima nemaju ne može ni biti domova kulturne, ali, kako je rečeno, nije moguce da se ne bi našla bar neka sobica za neku barem minijaturnu čitaonicu i knjižnicu. To bi se gotovo svugde moglo uraditi. Moglo bi se kada ne bi bilo izvjesnih, u biti, negativnih mišljenja da će sve to (i da čak mora) zajednica — dakle komuna — iz svojih sredstava učiniti. Samo ono

više smo se zadržali iz prostog razloga što je na ovom skupu preveladalo u biti ispravno mišljenje da se upravo pomoći domova kulture, knjižnice i čitaonice može ponajbolje širiti kultura barem na širem području kotara.

Skup je također razmatrao stanje u kulturno — naučnim institucijama na našem području. Ni tu stanje ne zadovoljava. Teško se iznalaže sredstva i za ove koje danas postoje. No, unatoč materijalnom problemu, ipak se i pri ovakvom stanju stvari mora već sada razmišljati o potrebi da se u našem gradu pride otvaranjem novih ustanova kulturno-naučnog karaktera. Tu se misli u prvom redu na odvajanje

čitaonica i knjižnice od Muzeja grada Šibenika, koje je potrebno naročito sada kada grad dobiva visoke škole. Uz to se također impetrativno nameće potreba osnivanja Državnog arhiva i Konzervatorskog ureda. Sto bi ove ustanove značile za Šibenik, mislimo da je suvišno govoriti.

Prijatelj Joey AMERIČKI FILM. REŽIJA: GEORGE SIDNEY

Ovo je ono što bismo mi nazvali »film bez pretenzija«. Jedan mangupski tip se zavitlava, dok se zapravo ne zaljubi. Teško bismo u ovom filmu mogli naći nešto što bismo mogli smatrati pametnim, ali opet imamo osjećaj da je upravo onakav kakav su oni koji su ga pravili htjeli da bude: jedan dvočasovni izlet u besmislenost od kojeg nećemo imati nikakve koristi, ali zato niti štete. Tu i tako ćemo se možda nasmijati i to više glupostima nego duhovitostima, divit ćemo se raskošnim apartmanima lijepe udovice (Rita Hayworth) i nogama Kim Novak, uživati u uglednom glasu Franška Sinatra i napustiti kino zaboravivši odmah da smo i bili u njemu. Tipičan hollywoodski proizvod sa okusom coca-cole. — b —

Lepe članke, Z. Lepetić, A. Balin, I. Kuthy i Z. Stefanac.

gradske vijesti

Nestao je dim nad gradom

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Predavanja:

Srijeda, 5. IV Ideološka stručnja u savremenom svijetu. Predavač: potpukovnik Milan Miladinović.

Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

Filmsko predstave:

Srijeda, 29. III Francuski film »Divljač je puštena«. Kino »20. aprila«.

Srijeda, 5. IV Američki film »Cowboy«. Kino »Tesla«. Početak u 16 sati.

NARODNO KAZALIŠTE

Srijeda, 29. III 16,30 sati »KOŠTANA« — Stanković

20,00 sati — gostovanje beogradskog Narodnog pozorišta.

Subota, 1. IV 20,00 sati — Akademija u čast Dana oml. radnih brigada — priređuje Općinski komitet N.O. Šibenik.

Nedjelja, 2. IV 20,00 sati »MOJ ZET DIREKTOR« — V. Mandić, komedija u tri čina.

POVEĆATI ulaganja

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premjera američkog filma u boji — PRIJATELJ JOEY — (do 31. III)

Premjera američkog cinema-skop filma u boji — KAUBOJ — (1.-4. IV)

Premjera francuskog cinema-skop filma u boji — 400 UDARACA — (5.-7. IV)

»20. APRILA«: premjera francuskog filma — DIVLJAC JE PUSTENA — (do 31. III)

Premjera američkog filma u boji — TOMA PALČIĆ — (1. do 2. IV)

Premjera njemačkog cinema-skop filma u boji — MAZURKA LJUBAVI — (3.-7. IV)

»SLOBODA«: američki film u boji — LUKSUZNI BROD — (do 30. III)

Američki film — PREKO MNOGIH RIJEKA — (31. III do 2. IV)

Premjera američkog filma u boji — TOMA PALČIĆ — (3. do 6. IV)

DEŽURNE LJEKARNICE

Do 31. III — II narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 1. — 7. IV — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

RODENI

Josip Milana i Milke Pačić; Branka, Petra i Nade Dražić;

Zdenko, Milana i Ružice Bura; Denis, Marka i Tereze Đipalo;

Mirjana, Frančiško i Kosare Toljan; Jagoda, Paje i Anke Štrkalj; Ivica, Dragi i Ane Mišura; Suzana, Živka i Radojke Žaja; Jagoda, Mate i Zorka Ramadžić; Tonka, Martina i Karmele Šprljan; Miodrag, Ante i Emanuele Živković; Nela, Gojka i Senke Zubović; Miroslav, Nikole i Mirela Radić; Jagoda, Pere i Milke Spahija; Dražen, Roška i Marije Crnogača; Mirjana, Milenka i Tonke Baus; Senija, Nikole i Tonke Perketa; Milena, Ante i Petre Barbača — Begov; Milena, Sime i Tonke Koloper; Vlatka, Rade i Žorka Škugor; Jadranka, Stipe i Marije Jurić; Ferdinand Ive i Ane Juraga; Branka, Bruna i Marije Juraga; Milenko, Mirka i Ane Sunjerga; Ivo, Draga i Mire Roško; Rajka Krešić i Milice Pešić; Zdravko, Jose i Ane Vrčić; Danica, Tomislava i Ane Perković; Darko, Mate i Stojan Smolić; Vlado, Ivana i Slavko Koloper i Vesna, Frame i Jerke Grgas-Svirac.

VJENCANI

Erceg Marko, službenik — Jurković Marija, službenik; Baćelić Šime, pomorac — Gović Ivanica, domaćica i Širko Momčilo, konduktér — Škočić Zorka, domaćica.

UMRLI

Gojanović Milan pok. Niko, star 69 godina.

MALI OGLASNIK

PRODAJEM NOVI TROSOBNI STAN sa niz prostorijama i vratom u novom naselju, useljiv. Obratiti se na: Huljev Ante, Boris Kidrič b. b. Šibenik.

Nepunu godinu dana poslije vodnje, a zatim suksesivno do ju. Odobrena su i posljednja sredstva u iznosu od 1 milijardu 600 milijuna dinara za nabavku silište - uređaja. Proizvodnja novih peći potpuno je zamjenila raniju, povećala je, a uskoro će je udvostručiti. U današnjim uslovima proizvodnje i tržišta potrebni su jače u sjaju ožujskog sunca i postale nekako bljeđe. Od sada će i ljudima u modernom zdanju biti bolje, a naš grad će biti mnogo zdraviji i ljepši.

Oko 1900. godine, nekako u početku nastajanja i razvoja kapitalizma kod nas, započeta je izgradnje stare tvornice poznate pod nazivom »SUFID« (Società utilizzazione forsi elettrici dalmata). Koristeći hidroenergiju sa Jaruge i Manjolova već 1907. godine tvornica je imala 32 peći u kojima se proizvodio karbid i cijanamid. Sa manjim rekonstrukcijama, koje su vodile računa samo o proizvodnji, rad pod vrlo teškim uslovima nastavljen je sve do kapitulacije Italije. Zatim dolazi do pljačke postrojenja, bombardiranja i obustave rada.

Iz ruševina i pepela radništvo Šibenika je odmah nakon oslobođenja počelo s obnovom stare tvornice i sa velikim naporima je već u oktobru 1945. godine obnovljena prva monofazna peć, kojoj radnici daju simbolično ime »Republika«. Obnova se nastavlja velikim žarom i već u jesen 1946. dolazi do puno proizvodnje. Budući da to poduzeće nije s teritorija ovog kotara, to je čitav slučaj prenijet u nadležnost suca za prekršaje kotara Banja Luka.

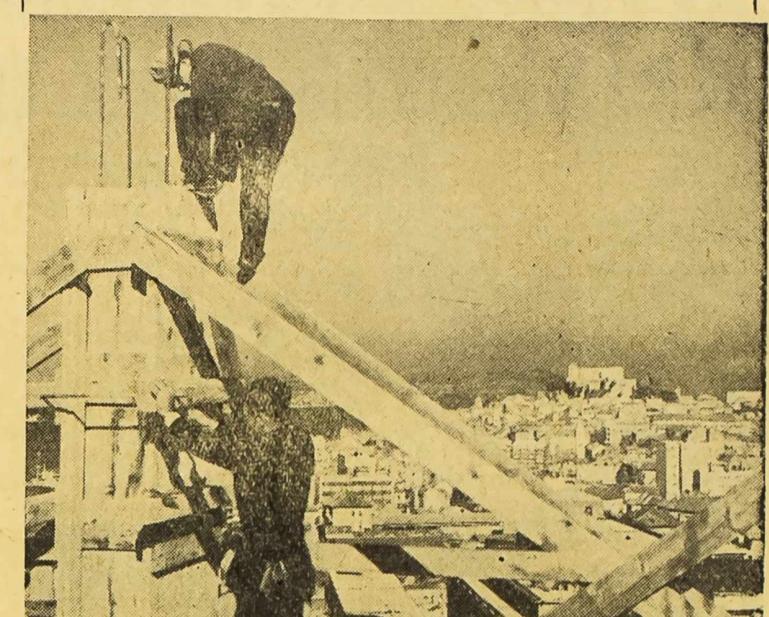
Budući da to poduzeće nije s teritorija ovog kotara, to je čitav slučaj prenijet u nadležnost suca za prekršaje kotara Banja Luka.

Prvi Šibenski neboder već je toliko »izrastao« da se vidi sa mnogih pozicija u gradu.

Gore, na vrhu skele, upravo se postavljaju stupovi za dvanaest kat. Rad na ovoj visini nije baš sasvim jednostavan. Potrebni su jaki nervi i velika snalažljivost, da bi se na ovoj visini moglo nešmetati.

Premda dobivenoj informaciji »ploča« nebodera trebala bi biti gotova do juna mjeseca ove godine, što znači da bi ova visoka gradevina tada bila pod krovom.

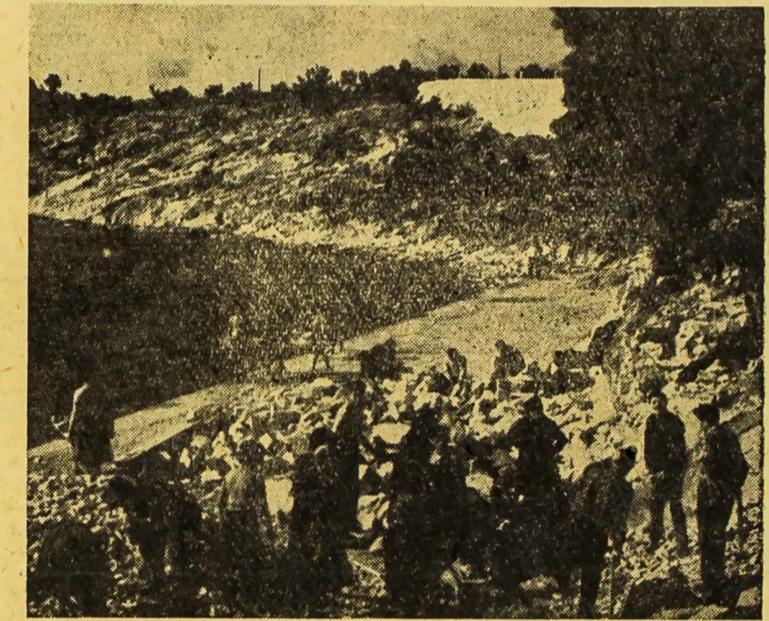
foto-kronika

Prvi Šibenski neboder već je toliko »izrastao« da se vidi sa mnogih pozicija u gradu.

Gore, na vrhu skele, upravo se postavljaju stupovi za dvanaest kat. Rad na ovoj visini nije baš sasvim jednostavan. Potrebni su jaki nervi i velika snalažljivost, da bi se na ovoj visini moglo nešmetati.

Premda dobivenoj informaciji »ploča« nebodera trebala bi biti gotova do juna mjeseca ove godine, što znači da bi ova visoka gradevina tada bila pod krovom.

Na Martinskoj se užurbano radi. Nakon početnih radova, koje su izveli radnici, na gradilištu svakodnevno dolaze omladinske grupe, koje učuju na napore da na dobrotljivoj osnovi učine nešto, kako bi ovo popularno kupalište konačno poprimilo suvremeniji izgled i pružilo bolje uslove odmora građanima.

Na slici: rad članova Turističkog društva.

Proteklom dana otvorena su sportska natjecanja Šibenske omladine u čast 20-godišnjice narodnog ustanka i Dana mladosti. Brojne ekipe takmičiće se u nizu sportskih disciplina, od kojih je malo rukomet svakako najpopularniji. Slika pokazuje trenutak sa utakmicu između timova »Dane Rončević« i »Ferolegura«.

Među nama

NE SAMO TRGOVAC

Svratio sam u nekoliko prodavaonica cipele u našem gradu. Obilazak je bio sasvim običan: trebao sam kupiti nove cipele.

U svakoj radnji nailazio sam na lica s istim namjerama. Istina netko je kupovao dječje cipele, netko salonke, ugiarnom izražena je lijepa hrpa želja.

Poneke želje su to i ostale. Nije se rodio ko bi svakom uđevojlio. Pa ni prodavači. Uostalon oni i nisu tu nego da ti pokažu ove ili one, da te ponude, pa ako kupiš — dobro, a ako ne — ksto tako!

Ali bi tako bar trebalo biti.

U jednoj trgovini, simpatična četverdesetogodišnja žena, ozbiljna ali i ljubazna, govorila je jednom našem čovjeku, dokle svome kupcu: »Znate, iskreno da vam rečem, ove cipele i nisu baš tako dobre. Ako se možete strpit, uradite to, uskoro, za nekoliko dana, dobit ćemo nešto bolje. Ako vam hitno treba, znate, podite u... — pa je rekla ime jedne druge trgovine.

A mogla mu je »podvaliti«. Vjerujem da je barem ovome mogla. A nije. Jednostavno ga je uputila.

Covjek je (pomalo smušen) zatvorio vrata i pošao niz ulicu.

Za njim — rekao sam sebi.

Nije ušao u radnju u koju je bio upućen. Jednostavno nije upamtio ni ime, koje mu je uslužna prodavačica rekla.

Ušao je u jednu drugu.

Tamo se nije mnogo cijenao. Prodavač mu je na brzinu sve kvalitete nabrojao, živo se unosi, čovjeka uvjeravao.

I uspio je prodati. Uspio je iako je bar ova cipela mnogo lošija od one u prvoj trgovini.

Suradujte u „šibenskom listu“!

SENKA DIKLIC

